

Yöharkan 3.-4.11.2019 ratamestarin analyysi

Yöharkka syntyi hetken mielihoiteesta täydentämään SSL:n harjoitusviikonlopun antia. Valitsin pienen työmäärän toivossa MuuRa:n 23.5. olleen tasu-kuntorastien B-radan. Yön pimeydessä se muuttuisi A-radaksi, jopa elit-radaksi. Valmiita karttoja olikin liian vähän. Lyhensin rataa, vähän muutin, liputin toisin, tulostutin uudet. Liput maastoon kiiruusti päivällä ja samalla huomasi, ettei karttaa ole Elit-sarjalaisille trimmattu. No, teemanahan oli myös ratamestarointi, virheineen, kokemusta karttuneen lampujen toimivuudesta, tehtävien sopivuudesta ja etäisyyden vaikutuksesta näkyvyyteen, sateesta.

1) Tarjottiin pikkuruisen jyrkänteen sijasta kiven syrjää. Päivällä kävelin pohjoisesta kivelle, liputin ja seuraavaa kohti. Yöksi kivi oli vierinyt etelään 12 m ja osui kompassisuunnassa juuri jyrkänteelle. Tästähän tulikin hyvä esimerkki rtm-kurssille: kartanluvulla ja suunnalla päädytään eri ratkaisuun. Näitähän ruotsinmaalla silloin tällöin esiintyy ja menettelytapakin sama – jos ei hylkyä pyydetä ratamestarin tulkinta jää tuloksiin. Z.

2) Toukokuussa tämä oli neljän lipun tehtävä, nyt säästösyistä yhden. Ensimmäiset, sisätöihin tarkoitetut lamput, antoivat merkkejä hyytymisestä tai riittämättömyydestä tihkusadeyöhön. Muutoin ohikävelytehtävä. A.

3) Helppo välitehtävä ja katse kohti seuraavaa. Z.

4) Päivällä etelästä näki lipulle, yöllä valo tarttuu männyn taimiin. Tarkastelu lännestä. Syksy oli kaatanut puun, eihän juurakkoa kesän kartasta löydy. Nenä on surkean pieni, mutta kunnon valolla näki kivet ja että lippu on liikaa lännessä. Osalla lampuista näki enää kartan. Z.

5-7) Kesällä pelto oli tarkoitettu maajoukkueen Latvia harjoitteluksi. Pinja hyödynsi. Aluksi liputin vain 5 ja 7 rastit, mutta hyvä rtm-testi tuleekin kaukana olevasta 6-rastista. Lähipuusta kaikki selvisivät ainakin naapurin lampulla. B. Kuutosen kaukana oleva lippu ei näkynyt, heijastin kyllä. Efektinä tuo heijastin näyttää olevan etäämpänä kuin lippu. Toin lippua lähemmäksi kuusi kohteesta joulukuuseen, siis Z. Oletin kaikkien lukevan etualan puuston ja pensaikat ja siitä vyöryttämällä päätyvän oikeaan tulkintaan. Suurin osa käytti yöllä kompassia ja tuskaantuneena päätyivät ihmettelemään magneettisia häiriöitä. Niitä en vielä ole testeistä huolimatta alueelta löytänyt, pieniä karttavirheitä kylläkin. Tällä rastilla suunnatkin, ainakin päivällä, näyttivät lipulle. Kannattanee testata myös akun ja virtajohdon vaikutusta suuntimiin. Seiska oli läpihuutojuttu kaikille. A.

8) Kaksi kiveä, joista etummainen peittyi kuusen oksiin. Takimmainen hieman korkeammalla eli käyrän päällä törötti komeasti. A. Nää on näitä, joita turhaan todistelet, täytyy vain uskoa. Etäisyyden arvaamistaito olisi stereonäköisille hyödyksi.

9) Kivirypäästä huonommallakin lampulla sai luettua oikean kyljen. Pellon kulmasta paikan voi käydä mittailemassa, vinkki. A.

10) Helpoksi ajateltu osoittautuu joskus haastavaksi. Kartassa kulmikas hevosaita oli vanhemmiten pyörästynyt. Lipun etäisyys polun kulmasta ja vertailu kiveen polun toisella puolella paljasti jujun, Z. Kansallisissa tätäkin kartan osaa olisi pitänyt pintahioa.

11) Suurin osa porukasta vaelsi jo pimeydessä turvautuen naapurin valonkajoon. Tehtävän ratkaisuun tarvittiin alueen läpivalaisu. Tällaiset tehtävät harmittavat hetken, jos erehtyy kohteessa ja valitsee liput Z:n sijaan. Ratamestarin näkökulmasta tähän usein laitetaan useampi lippu huomion kiinnittämiseen toisaalle.

12) Tästä kaikille yksi piste ja hyvä mieli. A.

13) Tästä paha mieli. Nyt niitä kompasseja tarvittiin ja kunnon lamppua. Ei auttanut. Tässä tullaan ratamestarikurssilla tarkkuussuunnistuksen yhteen kulmakiveen: avoimessa maastossa kohteiden sijaintitarkkuus testataan kymmenien ahkerien kilpailijoiden toimesta vastaan yksi laiska kartoittaja ja ratamestari. Peitteisessä maastossa keskinäistä sijaintitarkkuutta ei huomaa. Eri referenssipisteistä saadaan helposti eri tuloksia suuntimalla. Kartassa oleva linjan pätkä jatkuu kohti N-suuntanuolta, mutta sitä ei ole piirretty huonon havaittavuuden vuoksi. Kivi on 5 m linjan itäpuolella, mutta kiveä pitänee siirtää seuraavalle käyrälle etelän suuntaan. Kuhan ehdin, niin käyn mittailemassa. Päivällä tämäkin on kartan luvulla selkeä A, yöllä lievä Z.

14) Jo ennen ykköstä kannatti vilkaista linjaa pitkin liput tuoreella valolla. Polku katoaa ennen lippua ovelasti kaatuneen pikku puun hämyyn. Vaikka ei enää kompassiin luottanutkaan, oli syytä viereisistä kivistä verrata suuntaa lipulle. Tarkkana ollen totesi: Z.

15) Päivällä ainut kivi rinteessä, yöllä kompassit sauhusivat. Hakkuu-urat on karttaan kuvattu kuntorastien juoksijoita varten, ei tarkkuussuunnistuksen suunnanottoon. Sorry. Oikeiden polkujen risteykset osoittivat suunnan kivelle. A.

Tehtäviä oli enemmän kuin luvattiin. Useamman lipun tehtäviä oli vain 3, syy oli työmäärän vähentäminen vilkkaan viikonlopun tuoksinassa. Ratamestari testasi yöliputusta, näkyvyyttä ja osallistui itsekin harjoitukseen. Ihmetteli ykköstä, siristeli nelosta ja kuutosta, huomasi kymppin aidan, sohotti kulmamittarilla kohti epäonnen lukua 13, nautti perjantain tihkusateesta ja pimeydestä. Mitä opimme – yökisa vaatii omaa huomiota näkyvyyteen ja on syytä tarkastella liputusta yöaikaan. Ja valvojaa tarvitaan ehdottomasti. Toivottavasti tekin saitte oppia yö-ECTO:oon 2019.